

ОБЩИНА ТРОЯН

5600 гр. Троян; пл. "Възраждане" № 1
тел. 0670 / 6 8050, факс 0670 / 6 80 60
e-mail: postbox@troyan.bg mayor@troyan.bg

ПРОЕКТ!

СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА
ЗА РАЗВИТИЕ НА
ОБРАЗОВАНИЕТО
В ОБЩИНА ТРОЯН
(2021 - 2030)

*Приета с Решение №/.....2021 година
на Общински съвет – Троян*

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	стр. 3
2. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ	стр. 3
3. СПЕЦИФИКИ В РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНА ТРОЯН	стр. 4
3.1. Демографска характеристика.....	стр. 4
3.2. Етническа принадлежност.....	стр. 5
3.3. Икономическо развитие.....	стр. 5
3.4. Транспорт.....	стр. 6
4. ОБЩИНСКА ОБРАЗОВАТЕЛНА МРЕЖА	
- Училища.....	стр. 6
- Детски градини.....	стр. 8
- Център за подкрепа на личностното развитие	стр. 9
- Достъп до образование.....	стр. 10
- Професионално образование.....	стр. 11
- ИКТ в образованието и чуждоезиково обучение.....	стр. 12
- Финансово управление	стр. 13
- Кадри и квалификация	стр. 13
5. SWOT – АНАЛИЗ	стр. 14
6. ВИЗИЯ.....	стр. 16
7. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ	стр. 16
8. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА	стр. 20
9. ФИНАНСИРАНЕ.....	стр. 21
10. ПЛАНИРАНЕ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО.....	стр. 21
11. ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА.....	стр. 22
11.1. Цел на оценката.....	стр. 22
11.2. Извършител на оценката.....	стр. 22
11.3. Периодичност на оценката.....	стр. 22

ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегическата рамка за развитие на образованието в община Троян е основен инструмент за реализиране на държавната политика в сферата на образованието на ниво община в рамките на определените с чл. 256 от Закона за предучилищно и училищно образование. Настоящият документ е изготвен на база изводи, след анализ на изпълнението на Стратегия за развитие на образованието (2014-2020 г.) и е съобразен с приоритетите, заложиени в следните нормативни документи:

- Национална програма за развитие „България 2030“
- Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)
- Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри
- Национална стратегия за интеграция на деца и ученици от етнически малцинства
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността
- Националната стратегия за младежта 2021-2030.
- РМС № 196/11.04.2019 г. за определяне на националните приоритети за периода 2021-2027 г.
- Областна стратегия за подкрепа на личностното развитие
- План за интегрирано развитие на Община Троян (2021-2027 г.);
- Програма за демографска политика на община Троян (2021-2023 г.)
- Препоръка на Съвета на Европа относно ключовите компетентности за учене през целия живот

ЗАНИТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Заложените в програмата цели са обществен ангажимент на всички институции, които имат отношение към развитието на образованието, структурата, демографията, културата и развитието на човешките ресурси:

- Общински съвет;
- Общинска администрация;
- Кметства, кметски наместничества;
- Детски градини;
- Училища;
- Център за подкрепа на личностното развитие – Троян;
- Обществени съвети, Училищни настоятелства и родителски активи в образователните институции;
- Съюз на работодателите в системата на народната просвета;
- Сдружение „Колегиум на директорите в средното образование в община Троян“;
- Синдикални организации в сферата на образованието;
- Бизнес и браншови организации;

- Институт за планинско животновъдство и земеделие, гр.Троян;
- Отдел за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане“ - Троян;
- Комисия за закрила на детето;
- Общинска комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- Общински младежки съвет;
- Културни институции;
- Неправителствени организации;
- Спортни клубове и туристически дружества;

СПЕЦИФИКИ В РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНА ТРОЯН

• ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Населението на община Троян наброява 28 319 души (2020 г.) – 23,12 % от това на област Ловеч. През последните 5 години се наблюдава постепенно намаляване броя на населението. По данни на НСИ през 2020 г. в центъра на общината – град Троян живеят 18 889 души – 66,7% от общото население на цялата община.

В демографското развитие на града за годините 2010-2019 г. измененията на населението също са в посока на намаление, но с по-малък интензитет. Средногодишният прираст на населението му за периода е -1,5% (-1,8% за общината). За селското население през този период също се наблюдава процес на намаление, който средногодишно е с 2,2%. Тенденциите в динамиката на общото, градското и селското население на община Троян са сходни с тези на област Ловеч.

За изминалите 5 години (в сравнение с 2015 г.) населението в града е намаляло с 1151 души, в селата - с 610 души. През 2020 г се наблюдава положителна тенденция за заселване на външни за общината хора - напуснали са под 600 души, но са се заселили над 1100 души.

Броят на населението на общината по възрастова структура е разпределено така:

Под трудоспособна възраст /0-15 г./ са 3360 души, в трудоспособна възраст са 15 780, а над трудоспособна са 9179 души.

Разпределението за град Троян по възрастови групи към 2020 г. по данни на НСИ е следното: под трудоспособна възраст са 2539 души, в трудоспособна възраст са 10 997, а над трудоспособна са 5353 души.

Възрастовата група от 15 до 64 г., от която основно се формира работната сила, намалява като цяло, но запазва относителния си дял от около 55,72 % от общото население с тенденция към застаряване - дялът на младото население е по-малък от този на възрастните лица. Увеличава се дялът на възрастното население на 65 и повече години по селата. Възрастовата структура на населението на общината е по-благоприятна в сравнение с тази на областта и е подобна на стойностите за страната.

По населени места се наблюдават различия в структурата на населението по възрастови групи. С неблагоприятна структура са много малките и малките населени места, с население под 300 души. С възрастова структура, близка до средната за града, е село Орешак. Останалите села с население над 500 души също са с влошена възрастова структура - с висок дял на по-възрастните хора и нисък на младите генерации. Град Троян е със стационарен тип възрастова структура - с висок дял на населението в работоспособна възраст и почти равностойно съотношение между крайните две възрастови групи.

Коефициентът за фертилност не е висок и е 1,9 при общо за страната 1,56. За периода 2015-2020 г. този дял се запазва. При формиралата се фертилност, възпроизводството на населението на общината е стеснено, т.е. естественят прираст се очертава в застой.

• ЕТНИЧЕСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ

По информация от НСИ в община Троян 95,3% от жителите се самоопределят като българи, 3% - като турци, 1,2% - като роми и под 0,5% - други или не се самоопределят.

• ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Троянската икономика разчита предимно на инвестиции от местни предприемачи, традиционната преработваща промишленост, планинския туризъм и типичните за региона занаяти.

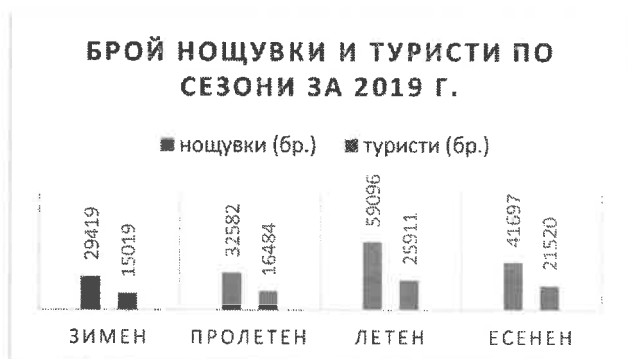
В икономическо отношение община Троян е една от водещите за област Ловеч с генерирани 30,3% от общите приходи на областната икономика. Местната икономика се характеризира с ниска безработица едва 5,8% (декември 2020 г., ДБТ-Троян) - по-ниска от средната стойност за страната (6,7%), с висока заетост и голям брой действащи компании (1722 през 2019 г.).

В преработващата промишленост са заети 60,5% от всички работещи в общината, като заплащането в сектора е по-ниско от средната стойност за областта. По-голямата част от произведената продукция е за износ (над 90%). Фирми като *Калинел ЕООД*, *Рико стил ООД*, *Лесопласт АД* и *Кона Хидросистем ЕООД* изнасят голяма част от продукцията си на международните пазари.

Гръбнак на местната икономика определено е дребното предприемачество. Делът на произведената продукция на микро предприятията надвишава тази на малките и средните. Броят на заетите в микро фирмите е по-голям дори от общия брой на четирите най-големи предприятия в общината. Причината е не само ниската доходност от заплата във водещите предприятия, но и желанието на местното население да има по-голяма доходност от личната предприемчивост.

Единственият конкурентен сектор, в който община Троян е с водещи показатели, е туризъмът. След община Велико Търново, община Троян има най-много реализирани приходи от туризъм в Централна и Западна България. Налице са условия за развитие на креативен туризъм, комбиниращ планински туризъм, минерални извори, културен и исторически туризъм, религиозен туризъм и занаятчийски туризъм. Със своите 204 места за настаняване, общината е лидер по приходи от туристическа услуга в Област Ловеч и Северозападна България.

Отварянето на Троянски проход за целогодишен достъп при тежки зимни условия би повлияло положително върху икономиките на области Ловеч и Плевен. Затвореният за зимния сезон проход оказва неблагоприятно въздействие върху достъпа до туристически услуги от Южна България, на достъпа на местната индустрия до ресурси и партньори и скъсява пазара на продукти, произведени в Троян.

• ТРАНСПОРТ

Обслужването на населението се извършва по приета от Общински съвет - Троян транспортна схема. Пътната мрежа включва общински и републикански пътища, разположени в планински терени, което при малкия брой живеещи и липсата на икономическа перспектива в някои села, създава проблеми при изпълнение на част от транспортните линии. общината разполага с железопътен транспорт, който не може да бъде използван за целите на достъпа до образование, поради отдалечеността на жп гарите и спирките от населените места.

ОБЩИНСКА ОБРАЗОВАТЕЛНА МРЕЖА

• УЧИЛИЩА

Броят на училищата на територията на община Троян е 11, като от тях 7 са общински и 2 държавни.

Общинските училища, според етапа или степента на образование, са:

- 2 начални: НУ „Св. Св. Кирил и Методий“, НУ „Христо Ботев“
- 4 основни: ОУ „Иван Хаджийски“, ОУ „Васил Левски“ – с. Орешак, ОУ „Васил Левски“ – с. Борима, ОУ „Иван Вазов“ – с. Дебнево
- 3 средни училища: СУ „Васил Левски“ – Троян, СУ „Св. Климент Охридски“ – Троян, СУ „Васил Левски“ – с. Черни Осъм

Държавните училища са:

- НУПИ „Проф. Венко Колев“ - Троян, което според съдържанието на подготовката е специализирано училище по изкуствата с национален статут от 2017 г.
- ПГМЕТ „Акад. Ангел Балевски“ – Троян – професионална гимназия според съдържанието на подготовката.

Към 1.12.2020 г. в тях се обучават 2460 ученици разпределени 133 паралелки, както следва:

институция	Брой паралелки /вкл. ПГ/	Общ брой ученици
НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - Троян	10	191
НУ „Христо Ботев“ - Троян	9	170
ОУ „Иван Хаджийски“ - Троян	9	129
ОУ „Васил Левски“ – с. Борима	7	45
ОУ „Васил Левски“ – с. Орешак	4	30
ОУ „Иван Вазов“ –с. Дебнево	4	36
СУ „Св. Климент Охридски“- Троян	30	614
СУ „Васил Левски“ - Троян	34	783
СУ „Васил Левски“- Черни Осъм	8	86
НУПИ „Проф. Венко Колев“	8	174
ПГМЕТ „Акад. Ангел Балевски“	10	202
Общ брой:	133	2460

В края на 2020 г. иновативните училища са 5: Средно училище „Свети Климент Охридски“, град Троян; Средно училище „Васил Левски“, град Троян; Основно училище „Иван Хаджийски“, град Троян; Основно училище „Васил Левски“, село Орешак и Средно училища „Васил Левски“ – с. Черни Осъм. Иновациите касаят ново учебно съдържание и нови методи на преподаване.

Защитените училища са две – ОУ „Васил Левски“ – с. Борима, ОУ „Иван Вазов“ – с. Дебнево.

Общият брой на маломерните паралелки е 30, като 9 са на територията на град Троян и не се дофинансират по Решение на общински съвет, а обезпечават образователния процес за сметка на училищните бюджети. В малките населени места са 21, като в ОУ „Васил Левски“ – с. Орешак, в ОУ „Иван Вазов“-с. Дебнево и СУ „Васил Левски“- с. Черни Осъм част от класовете са и слети. /общо 8 слети класа/.

Материална база: Всички училища са със санирани сгради, СУ „В. Левски“- Троян и ПГМЕТ „Акад. А. Балевски“ – Троян, СУ „Св. Кл. Охридски“- Троян и НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ са с отопление на природен газ – метан, с дизелово гориво се отопляват НУ „Христо

Ботев” гр. Троян, ОУ „Иван Хаджийски“ – Троян, ОУ „Васил Левски“ с. Борима. Две училища се отопляват с пелети: ОУ „Васил Левски“- с. Орешак и ОУ „Иван Вазов“-с. Дебнево.

Единствено СУ „Св. Кл. Охридски“- Троян разполага с плувен басейн.

Сградите са обезпечени с необходимия брой класни стаи, липсва обособен физкултурен салон към НУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Заявена необходимост от подобряване на средата за обучение и занимания по интереси има в НУ „Христо Ботев“, а в СУ „Васил Левски“ – Троян е планиран за изпълнение проект за СТЕМ - център и е проектирано разширение с актов зала, библиотечно-информационен център и бюфет за хранене. В края на 2020 г. всички училища разполагат с достатъчен брой функциониращи компютърни зали, градските училища са оборудвани с необходимата техника за дигитализация на учебния процес, необходимост от ИКТ оборудване се очертава в училищата в малките населени места.

Изводи: Намалването на броя на учениците както поради ниската раждаемост, така и поради миграция към големите градове и чужбина, засяга всички образователни институции на територията на общината. За задържането и максималното обхващане на учениците в задължителна училищна възраст е необходима подкрепа към образователните институции в посока на поддържане и осъвременяване на материалната база, осигуряване на условия за спорт и занимания по интереси, здравословно и пълноценно хранене, подкрепа и развитие на талантите. Неравномерното разпределение на учениците и наличието на слети паралелки влияе на образователните резултати, особено в прогимназиален етап, които са в значителна степен под средното ниво за страната и за област Ловеч. Необходимо е да се набележат мерки за задържане на учениците в малките населени места чрез подобряване на образователната среда както чрез модернизирани и оборудване с ИКТ, така и чрез разширяване заниманията извън класните стаи и учебните кабинети с оглед прилагане на иновации в удобни и достъпни училищни и извънучилищни пространства.

• ДЕТСКИ ГРАДИНИ

Към 1.12.2020 г. броят на детските градини е 7, като 5 от тях са на територията на град Троян и 2 в селата Орешак и Калейца. Броят на изнесените групи в детските градини е 5 – в с. Врабево към ДГ „Осми март“, в с. Дебнево към ДГ „Мир“, в с. Черни Осъм към ДГ „Незабравка“- Орешак и 2 към ДГ „Звънче“, с. Калейца - 1 в с. Борима и 1 в с. Голяма Желязна. В две от градините са разкрити и яслени групи – в ДГ „Мир“ и в ДГ „Буковец“. Общият брой деца /вкл. яслените групи/ са, както следва:

Детска градина	Брой групи / вкл. изнесени/	Брой деца / вкл. яслени и изнесени групи/	Средна пълняемост на групите
ДГ „Синчец“	5	133	27
ДГ „Здравец“	4	97	24
ДГ „Осми март“	5	110	22
ДГ „Буковец“	6	127	21
ДГ „Мир“	6	131	22
ДГ „Звънче“ – с. Калейца	4	67	17
ДГ „Незабравка“ –с. Орешак	4	85	21
Общ брой	34	750	22

Средната пълняемост на групите е 22,05, което съответства на нормативно определения брой, а средната месечна посещаемост за 2020 г. е 21. Намаленият брой деца, дължащ се на

демографски и миграционни процеси, се отразява най-много на пълняемостта в малките населени места, където броят на децата е под или на границата на нормативно определения – 12 деца. Запазена е услугата ношуваща група в ДГ „Звънче“ – с. Калейца, от която през 2020 г. се възползват 28 деца от уязвими групи. В Списък със защитените детски градини за 2020 г. е включена изнесената група в с. Борима, част от Детска градина „Звънче“ - с.Калейца.

Материално-техническа база: Детските градини разполагат със санирани сгради, които непрекъснато се обновяват и естетизират. През 2020 г. започна процесът по проектиране на газификацията на сградите на 2 от детските градини („Синчец“ и „Мир“) и на Детска ясла с цел поевтиняване на издръжката. Отоплението е основно с дизелово гориво, ДГ „Осми март“ се отоплява на природен газ – метан, изнесените групи в малките населени места се отопляват с дърва или пелети. Обновяват се дворните пространства с модернизиране и поддръжка на детските съоръжения. Осигурено е обединено хранене чрез кухня – майка, разположено в ДГ „Буковец“, което осигурява здравословното седмично меню за децата от всички детски градини в град Троян и в с. Орешак. Услугата подлежи на редовни проверки от БАБХ и РЗИ – Ловеч, както и от Община Троян.

Очертава се необходимост от допълнително оборудване на детските градини с мултимедийни проектори, преносими компютри и устройства за дигитализация на образователно-възпитателния процес и на комуникацията с родителите.

Изводи: Намаленият брой деца е процес, който се отразява върху организацията и дейността на всички детски градини. За постигане на оптимални условия за възпитание, социализация, обучение и отглеждане на деца до постъпването им в I клас е необходимо да се набележат следните мерки: изпълнение на инфраструктурни и технологични решения за модернизация на образователните институции и на средата за обучение, осъвременяване на дидактическите ресурси, осигуряване на специализираната подкрепяща образователна среда и дигитализация на образователния процес и на комуникацията с родителите.

• ЦЕНТЪР ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Центърът организира и провежда дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта и осигурява обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Общата подкрепата включва: занимания по интереси; кариерно ориентиране на учениците, дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, педагогическа и психологическа подкрепа, грижа за здравето, логопедична работа, ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения. Материалната база на центъра включва 6 кабинета и 2 зали, като в един кабинет или зала се провеждат две или три дейности по утвърден график. Оборудвано е ателие по керамика с гърнчарско колело и пещ. Кабинетите на логопеда, психолога и ресурсните учители разполагат с много нови дидактични материали.

Центърът работи с 26 постоянно действащи групи- 5 групи за ресурсно подпомагане, 3 логопедични групи и 18 групи по интереси в различни направления. Общият брой деца, с които центърът работи, е 415. Към началото на учебната 2020/2021 г. в ЦПЛР - Троян по направление ресурсно подпомагане работят 3 ресурсни учители, 1 психолог, 1,5 логопеди и 5 учители и ръководители за провеждане на заниманията по интереси. организира се една временно действаща група за деца през лятната ваканция.

Изводи: ЦПДР се наложи в последните години като образователна институция, специализирана в подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности, както и в център за осигуряване на обща подкрепа за развитие на талантите и способностите на учениците в областта на традициите, занаятите и информационните технологии. За последващото развитие на центъра, съобразно потребностите на гражданите и образователните институции като техен партньор е необходимо привличане на достатъчен брой специалисти за покриване на необходимостта от обследване на всички деца и ученици – ресурсни учители и логопеди, разнообразяване на предлаганите дейности за развитие на талантите и способностите.

• ДОСТЪП ДО ОБРАЗОВАНИЕ

До 2020 г. в Списъка на защитени училища и детски градини са включени 2 училища /ОУ „В. Левски“ – Борима и ОУ „Иван Вазов“ с. Дебнево/ и част от детска градина „Звънче“ - с. Борима. От общински бюджет се дофинансират маломерните паралелки в ОУ „В. Левски“ – Орешак и СУ „В. Левски“ – с. Черни Осъм при осигурено допълнително финансиране от бюджета на училището извън средствата за обезпечаване на учебния процес, определени по стандарти.

За учениците от населените места на община Троян, в които няма образователна институция в съответната степен или етап, е осигурен транспорт до най-близкото училище, намиращо се на най-малко разстояние, измерено по асфалтирана пътна мрежа. Ежегодно Кметът на община Троян подава мотивирано искане към министъра на образованието и науката за включването на образователни институции в Списъка на средишните училища. Осигуреният транспорт се осъществява чрез собствени автобуси на училищата и общината по част от транспортните линии, с абонаментни карти за пътуване по общинската транспортна схема, съгласно договори /по ЗОП/ с превозвачи за специализиран транспорт. За учебната 2020/2021 г. средишните училища са: СУ „Св. Кл. Охридски“, гр. Троян, СУ „В. Левски“, гр. Троян, ОУ „Ив. Хаджийски“- гр. Троян, ОУ „Ив. Вазов“, с. Дебнево, и ОУ „В. Левски“, с. Борима. Всички училища имат условия за осигуряване на целодневна организация на учебния ден и условия за организиране на обедно хранене, като по този начин осигуряват сигурна и безопасна среда за обучение и възпитание за деца и ученици до прибирането им вкъщи. Наличните училищни столове са вписани в Регистъра на обектите с обществено предназначение по чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето.

За по-добра социализация на децата от малцинствените групи в ДГ „Звънче“ – с. Калейца се предлага услугата „нощуваща група“, която обезпечава отглеждането на децата в хигиенна и здравословна среда.

Средства за работа с деца и ученици от уязвими групи, съобразно броя и групата, в която попадат, определени от МОН, получават ОУ „Ив. Хаджийски“, ОУ „Ив. Вазов“- с. Дебнево, ОУ „В. Левски“- с. Орешак и ДГ „Звънче“ -с. Калейца. За 2020 г. средствата са 39 272 и се разходват по предложение на образователните институции, основно за обезпечаване на заплатите на персонала.

От 2018 г. с ПМС № 100 на Министерски съвет е създаден Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от

образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Със заповед на началника на РУО – Ловеч са утвърдени 5 екипа за обхват с включени представители на общинска администрация, училища, детски градини, представители на РУ на МВР и Отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“. Екипите имат ангажимента да посещават на адрес децата и учениците, необхванати в образователната система, като идентифицират причините за отпадане или непосещение на образователните институции и предложат мерки за обща и допълнителна подкрепа. Осигурена е квалифицирана педагогическа и психологическа подкрепа от специалисти, а за преодоляване на образователните дефицити са включени и 5 педагогически специалисти – образователни медиатори и един здравен медиатор. Работи се за предоставяне на възможности за реализиране на различни дейности във ваканционното време на децата и учениците. Организиран се дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изяви в областта на науката, технологията и изкуствата.

Изводи: осигурен е добър достъп до образователните институции в общината, защитените училища и част от детска градина получават допълнително финансиране от държавния бюджет в размер на 15% от единния разходен стандарт за ученик или дете, умножен по разликата на минималния и реалния брой ученици или деца. Необхванатите деца и ученици са под 1 % от общия брой деца и ученици, които се намират на територията на община Троян. Няма ученици, обучавани в неформално образование, 2 деца и 1 ученик се обучават в самостоятелна форма под 16 г. по желание на родителите и по здравословни причини. Ангажимент на всяко училищно ръководство и на Общината е свеждането до минимум ранното отпадане от училище на тези ученици, както и мотивиране на завършващите основни училища да продължат средното си образование.

Предизвикателства: по-добра комуникация между институциите, ангажирани с обхвата на учениците, осигуряване на пълен обхват на децата и учениците от предучилищна и начална училищна възраст, осигуряване на превантивна и корекционна работа с деца и ученици, подпомагане и консултиране на родители.

• ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

В община Троян професионално образование се предлага в 1 държавно училище-Професионална гимназия по механоелектротехника „Акад. А.Балевски“, в НУПИ „Проф. Венко Колев“ и в професионалните паралелки на трите средни училища – СУ „В. Левски“- Троян, СУ „Св. Кл. Охридски“- Троян и СУ „В. Левски“- с. Черни Осъм. Дуална система на обучение – обучение чрез практика в реална работна среда - се предлага единствено в ПГМЕТ по професията „Моделиер – технолог на облекло“, специалност „Конструиране, моделиране и технология на облекло от текстил“ и „Техник – технолог в дървообработването“, специалност „Мебелно производство“. Професията „Планински водач“, специалност „Туризм“, която е традиционна за СУ „В. Левски“ - с. Черни Осъм е включена в списъка на защитените професии и получава допълнително държавно финансиране. Двете средни училища в града предлагат обучение по професиите „Хотелиер“, специалност „Организация на хотелиерството“ в СУ „Васил Левски“ – Троян и „Оператор информационно осигуряване“, специалност „Икономическо информационно осигуряване“, както и професия „Икономист – информатик“, специалност „Икономическа информатика“ в СУ „Св. Кл. Охридски“ - Троян. НУПИ „Проф. Венко Колев“ поддържа специалностите „Рекламна графика“ и „Художествена керамика“, които са единствени за региона и чрез които привличат ученици от цяла България.

Интересът към професионалното обучение е сравнително постоянен: през последните години е намалял за професията „Машинен техник“, специалност „Машини и системи с ЦПУ“ с неосъществен държавен план – прием през 2020/21 г. и сравнително висок за професията „Техник по транспортна техника“.

Учениците, обучаващи се в професионалните паралелки, завършват средното си образование с възможност за полагане на държавен изпит по професията и придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалността. Считано от учебната 2021-2022 г. явяването на II-ри държавен изпит по професията ще бъде задължително за учениците от професионалните паралелки. Възможност за придобиване на по-ниска степен на професионална квалификация има и след 10 клас, като към 2020 г. интересът към по-ранното сертифициране на уменията е слаб.

Реализацията на учениците от професионалните паралелки след средно образование по сходни професии и специалности във ВУЗ е почти 60 %.

Изводи: необходимост от популяризиране на предлаганите професии на територията на общината, разширяване на възможностите за дуално обучение чрез привличане на повече работодатели в образователния процес, гъвкавост на предлаганите специалности, съобразно нуждите на пазара на труда.

• ИКТ В ОБРАЗОВАНИЕТО И ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ

Обучението в електронна среда от разстояние доказва, че усилията в посока дигитални компетености е съществен елемент от функционалната грамотност и образованост на всеки човек, роден през 21 век. В община Троян през последните 10 години значително е подобрена училищната среда чрез въвеждане на ИКТ. Всички училища имат обзаведени компютърни кабинети. Осигурен е интернет достъп. ИКТ се използват в обучението по всички учебни предмети. Поставя се акцент върху мултимедийните и интерактивни елементи в процеса на обучението, използват се интерактивни дъски и дисплеи. Въведен е „Електронен дневник“ в част от училищата, като от учебната 2021/2022 г. те ще са задължителни за всички училища. Проблем за всички образователни институции се явява бързото остаряване на наличната компютърна техника, както и на несъответствието ѝ с бързо развиващите се технологии. Въвеждането на учебния предмет „Компютърно моделиране“ в начален етап постави училищата в ситуация, в която се наложи бързото оборудване на компютърни зали, търсене на технологични решения и допълнителна подготовка на педагогическите кадри.

Детските градини прилагат елементи на дигитализация в образованието предвид възрастовите особености на децата. Към момента с компютърна техника и мултимедии са оборудвани около 40 % от общия брой помещения за занимални в детските градини, като само в част от изнесените групи има налична техника за използване на дигитални образователни ресурси и ресурсен кабинет, а физкултурни салони има само в 4 градини. Предстои въвеждане на електронни дневници за бърза и безопасна комуникация с родителите и в детските градини предвид продължаващата епидемична обстановка.

По отношение на чуждоезиковото обучение в училищата се е наложило задължителното изучаване на английски език като първи чужд език. В първи гимназиален етап чуждият език се

изучава по учебен план интензивно или разширено, съобразно предлагания профил или професия. По отношение на втория чужд език в училищата се предлага руски, немски, испански език и малки групи френски език. В детските градини чуждоезиковото обучение се предлага като външна допълнителна услуга по желание. За община Троян не се наблюдава недостиг на специалисти по чужд език или по информационни технологии. Ежегодно учениците от община Троян участват в националните състезания и олимпиади по информационни технологии и чужди езици.

Изводи: за запазване на доброто ниво и повишаване на качеството на образованието от значение е поддържането на добра материална база, привличането и задържането на млади специалисти в системата на образованието и популяризиране на постиженията на учениците.

• ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

В община Троян делегираният бюджет е въведен в училищата още през 2001г., а в детските градини - от 2007 г. През 2018 г. е въведен усъвършенстван модел на финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование чрез стандарти за дете/ученик, за група/паралелка и за институция, допълващи стандарти за МТБ, за поддръжка на автобуси, за ученик в първи и втори гимназиален етап и др., както и нормативи за стипендии, за храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас, за ЦОУД, за ресурсно подпомагане, за занимания по интереси и др. Въведен е и регионален коефициент, с който се завишават стойностните показатели по стандарти и нормативи за ЦОУД и за общежитие, като коефициентите са различни за различните общини, които са разделени на 8 групи. Община Троян попада в четвърта група с 0,051% завишаване на стойността на стандартите и нормативите. За община Троян във функция „Образование“ съгласно Единната бюджетна класификация за 2021 г. са включени следните дейности: „Детски градини“, „Подготвителна група в училище“, „Неспециализирани училища, без професионални гимназии“, „Професионални гимназии и паралелки за професионална подготовка“, „Общежития“, „Столове“, „Център за подкрепа за личностно развитие“, „Ресурсно подпомагане“ и „Други дейности по образованието“. Средствата по учебни и детски заведения задължително се разпределят по формула, която след обсъждане с директорите на училища и детски градини, се утвърждава от Кмета на общината, в срок до 28 февруари. Средствата за издръжка на детските заведения са изцяло местна отговорност. Извън делегирания си бюджет училищата и детските градини получават и целеви средства от държавния и общинския бюджет за: учебници и учебни помагала, транспорт ученици и учители, за подпомагане на физическото възпитание и спорт, за дофинансиране на маломерни и слети паралелки, за капиталови разходи, аварийни и текущи ремонти, по Национални програми на МОН, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, по общинската програма „Обществен форум“ и др. От 2013 година училищата сами определят и реда за отпускане стипендии на ученици. Управлението на средствата на ниво училище/детска градина дава възможност на директорите рационално и целесъобразно да разходват средствата по делегираните бюджети и да реализират преходни остатъци. През последните години се наложи практиката за привличане на допълнителни средства по проекти. Повишават се изискванията за прозрачност на действията. Публичното оповестяване на финансовите резултати чрез сайтовете на институциите дава възможност за граждански контрол в управлението на образователните институции и повишава ефективността на системата.

Изводи: Привличането на допълнителни средства по проекти от страна на училищата и детските градини се налага като все по-голяма необходимост, за да се генерира по-голям

финансов ресурс за поддържане на материалната база в сравнително добро състояние, предвид увеличаването на учителските заплати с над 20 % в последните години и намаляване на дела на средствата за издръжка в делегираните бюджети.

• КАДРИ И КВАЛИФИКАЦИЯ

Към 1.12. 2020 г. в общинските училища и детски градини са заети 523,75 щатни бройки, като 349,5 от тях са за педагогически персонал. Очаква се над 2% от тях да излязат от образователната система поради навършване на пенсионна възраст, като към момента това не е индикатор, който да буди тревога, превид намаляващия брой ученици. Затруднения от напредналата възраст при педагозите се пораждаат при необходимостта от бърза адаптация към нови методи на преподаване и боравене с ИКТ. По отношение на квалификацията се наблюдава намаляване на броя на учителите-неспециалисти, повишен брой учители с ОКС „Магистър“ и с различни защитени професионално-квалификационни степени (ПКС), както и желанието за самоусъвършенстване и придобиване на нови компетентности във връзка с дигитализацията на образователния процес.

Изводи: набелязване на мерки за задържането и привличането на млади педагогически специалисти, особено в малките населени места чрез създаване на общност, която да подкрепя и допринася за професионалното развитие и квалификация на младите хора.

SWOT АНАЛИЗ

Силни страни	Слаби страни
<p>1. Увеличен е процентът на обхванатите деца в детските градини.</p> <p>2. Оптимизирана е мрежата от детски градини, капацитетът им отговаря на потребностите.</p> <p>3. Увеличава се обхватът на деца в яслени групи към детските градини.</p> <p>4. Нараства броят на децата на 4-годишна възраст, обхванати в задължително предучилищно образование.</p> <p>5. В града групите са сформирани според възрастта на децата и желанието на родителите.</p> <p>6. Запазена е услугата в малки населени места чрез разкриване на изнесени групи към детските градини.</p> <p>7. Висок обхват на децата, подлежащи на задължително обучение в подготвителните групи към детските градини и училищата.</p> <p>8. Обучението в подготвителни групи на децата, за които майчиният език не е български, им дава равен шанс за училищно обучение.</p> <p>9. Утвърдена успешна практика за ранна интеграция на деца от ромски произход чрез обхват в ношуваща група на седмична детска градина.</p>	<p>1. Пълняемостта на групите в детските градини е неравномерна: в града е висока, а в малките населени места е ниска.</p> <p>2. В изнесените групи на детските градини в селата децата са обхванати в смесени групи от 2 до 6 годишна възраст, което затруднява образователно-възпитателния процес, особено за подлежащите на задължително обучение преди постъпване в първи клас.</p> <p>3. Нередовно посещаване на подготвителни групи от деца, за които майчиният език не е български, което затруднява интегрирането им и създава проблеми в училищното им обучение.</p> <p>4. Не са интегрирани всички деца със специални образователни потребности, често поради подценяване на проблема от родителите.</p> <p>5. Част от неизвинените отсъствия не се регистрират от училищата.</p> <p>6. Отпадналите от училище ученици са основно от ромски произход или от социално слаби семейства.</p>

10. Създадени са възможности за разкриване на допълнителни педагогически услуги в ДГ: английски език, пиано, театър и др.

11. Постигнат е висок % на обхванатите ученици, подлежащи на задължително обучение до 16 годишна възраст;

12. Броят на отпадналите ученици е под средния % за областта и за страната.

13. Оптимизирана е училищната мрежа; достатъчен е капацитетът за организиране на учебно-възпитателния процес на една смяна;

14. Учебният процес е организиран целодневно за учениците до 7-ми клас;

15. Разработена система от мерки за осигуряване на достъпа до образование: безплатен транспорт за деца и ученици, безплатни учебници и учебни помагала, допълнително финансиране на маломерни и слети паралелки, безплатни закуски, поевтиняване на храненето и др.

16. Запазено столово хранене в общинските училища, което спомага за задържане на учениците, особено в начален етап, от етнически малцинства и пътуващите ученици.

17. Използват се всички възможности за допълнителна работа с учениците, невладеещи добре български език и за приобщаване на учениците със специални образователни потребности.

18. Създадена е подкрепяща среда за деца и ученици със СОП - ЦПЛР, ресурсни учители, логопеди, психолози.

19. Обучението в професионални и профилирани паралелки се осъществява в изпълнение на предложен от директорите, съгласуван с общината и утвърден от МОН държавен план-прием.

20. Професионалното образование все повече се подчинява на социално-икономическото развитие на общината и се осъществява в синхрон с потребностите на пазара на труда и приетите приоритети в общината през последните години.

21. Трайно високи резултати на НВО и ДЗИ в училищата в града.

22. Устойчиви общинско финансиране на образованието и отлично поддържана материална база и инфраструктура, както в града, така и в малките населени места.

7. Все по-ниски резултати на НВО в училищата със слети паралелки.

8. Недостатъчно развитие на дигиталните умения на участниците в образователния процес.

9. Утвърждаване на прием в профилирани и професионални паралелки под и на долната нормативна граница – дофинансиране на маломерните паралелки в следващите класове поради отпадане или преместване на ученици.

10. Необходимост от гъвкавост при планиране на специалностите и подготвяне на специалисти, необходими за развитие на бизнеса в региона;

11. Не са използвани всички възможности на дуалното образование за подкрепа от бизнеса на професионалното образование: бази за учебна практика, стипендии, стажове, ангажименти за професионална реализация на учениците.

12. Очертава се необходимост от предприемане на стъпки към обединяване на столовото хранене с цел модернизирване на материалната база и приваждане приготвянето на храната към съвременните изисквания за здравословното хранене.

13. Липса на достатъчно възможности за представяне на различни варианти за кариерно ориентиране.

14. Неэффективно използване на материалната база при малък брой паралелки и ниска пълняемост.

15. Затруднена и неэффективна координация между отделните институции, ангажирани с проблемите на образованието.

16. Липса на утвърдена култура за споделяне на ресурси между образователните институции.

<p>23. Действащи иновативни училища и създадени условия за развитие на креативност, творчество и иновации.</p> <p>24. Добри практики за реализиране на международни проекти</p>	
Възможности	Заплахи
<ol style="list-style-type: none"> 1. Засилване ролята на детските градини и училищата за възпитание в ценности и превръщането на поведението им в ценностно-ориентирано. 2. Осигуряване на модерна, сигурна, достъпна и екологична среда и превръщане на ДГ и училищата в център на общността. 3. Формиране и развиване на ефективни училищни общности с акцент върху системната работа с родителите. 4. Подкрепа и развитие на култура за иновации, креативност и споделяне на добри практики чрез обединяването на детските градини и училищата в мрежи и на учителите в общности. 5. Наличие на национални програми, предоставящи възможности за реализиране на общински и училищни политики и за преодоляване на негативни тенденции. 6. Приета национална политика за повишаване на интереса към учителската професия. 7. Атестациите, предвидени в ЗПУО, дават възможност за изграждане на система за проследяване на професионалното развитие на педагогическите специалисти. 8. Инспектирането на образователните институции дава възможност за мотивиране за постигане на по-добри резултати от дейността им. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Продължаващо задълбочаване на неблагоприятните демографски тенденции и засилване на негативните им ефекти върху образователната система. 2. Предаване на неграмотността и на неравностойното социално - икономическо положение между поколенията сред уязвимите групи и отрицателните им въздействия върху ефективността на включването в образование. 3. Заплаха за обхващане на децата в подготвителни групи в някои села, в които няма запазена група или родителите живеят в райони, без достъпен транспорт 4. Консервативни обществени нагласи и ограничена подкрепа за изпреварващи промени в сферата на образованието в съответствие с развитието на технологиите и обществото. 5. Натрупване на образователни дефицити от продължителен период на обучение от разстояние в електронна среда. 6. Висок брой застаряващ педагогически състав. 7. Изоставане с подготовката и недостиг на кадри спрямо изискванията на местната икономика, както и нежелание на ученици да се обучават по професии, търсени от бизнеса. 8. Отказ от промяна на фокуса на обучението, поради нежелание и трудности да се прилага компетентностния подход.

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО В ОБЩИНА ТРОЯН

До 2030 г. община Троян да предлага мрежа от образователни институции с изградена сигурна, здравословна, екологична и подкрепяща образователна среда, където традициите се съчетават с гъвкави иновативни педагогически решения, стимулиращи младите хора да завършват училищно образование като отговорни и активни граждани, мотивирани да надграждат своите знания, умения и компетентности за успешна социална и професионална реализация през XXI век и за учене през целия живот.

ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ:

ПРИОРИТЕТ 1: РАННО ДЕТСКО РАЗВИТИЕ

Цели:

- Разширяване на обхвата на децата от 0 до 7 години в образование и грижи в ранна детска възраст. Ефективна социализация.
- Осигуряване на качествено образование и грижи за всяко дете в ранна възраст.

ПРИОРИТЕТ 2: КОМПЕТЕНТНОСТИ И ТАЛАНТИ

Цели:

- Обучение, ориентирано към формиране и развитие на ключовите компетентности и на уменията за живот и работа през XXI век.
- Възпитание в ценности на децата и учениците.
- Развитие на способностите и талантите.

ПРИОРИТЕТ 3: МОТИВИРАНИ И КРЕАТИВНИ УЧИТЕЛИ

Цели:

- Повишаване на привлекателността и престижа на учителската професия и обезпечаване на системата на образованието в дългосрочен план с учители във всички образователни институции и по всички дисциплини.
- Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на учителя.

ПРИОРИТЕТ 4: СПЛОТЕНИ УЧИЛИЩНИ ОБЩНОСТИ И СИСТЕМНА РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

Цели:

- Създаване и развиване на ефективни училищни общности.
- Обединяване на ресурсите на семейството и детската градина/училището за пълноценното развитие на детето/ученика.

ПРИОРИТЕТ 5: ЕФЕКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ, ТРАЙНО ПРИОБЩАВАНЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

Цели:

- Преодоляване на социално-икономическите и други бариери за достъп до образование.
- Взаимодействие с деца и родители за създаване на положително отношение към образованието.
- Подкрепа за развитието на специалистите в системата на предучилищното и училищното образование.
- Прилагане на индивидуален подход към потребностите на всяко дете и на всеки ученик;
- Подкрепа за пълноценното участие в образователния процес на деца и ученици със специални образователни потребности.
- Образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи.
- Подкрепа за пълноценното участие в образователния процес на деца и ученици с изяви дарби.

- Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции.*
- Разширяване на възпитателната функция на образователните институции.*

ПРИОРИТЕТ 6: ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНОВАЦИИ, ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Цели:

- Насърчаване и развитие на култура за иновации.
- Иновации в образователния процес.
- Иновации в образователната среда.
- Развитие на образованието в дигитална среда и чрез дигитални ресурси.
- Образование за устойчиво развитие.
- Модернизирване на образователната инфраструктура към устойчиво развитие.

ПРИОРИТЕТ 7: РЕАЛИЗАЦИЯ В ПРОФЕСИИТЕ НА НАСТОЯЩЕТО И БЪДЕЩЕТО

Цели:

- Професионално образование и обучение, съответстващо на динамиката на пазара на труда.
- Формиране и развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето.*
- Развитие на професионалното образование и обучение, базирано на цифрова и зелена икономика.

ПРИОРИТЕТ 8: УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Цели:

- Разширяване на възможностите за учене през целия живот.*
- Осигуряване на условия за насърчаване на ученето през целия живот.

ПРИОРИТЕТ 9: ЕФИКАСНО УПРАВЛЕНИЕ И УЧАСТИЕ В МРЕЖИ

Цели:

- Преход от стандартизиран подход в управлението на образователните институции към управление, основано на креативност и иновации.
- Сътрудничество между институциите и свързване в мрежи.

***Забележки:** 1. Целите „Възпитание в ценности на децата и учениците“ от приоритет „Компетентност и таланти“, „Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции“ и „Разширяване на възпитателната функция на образователните институции“ към приоритет „Ефективно включване и трайно приобщаване“ ще бъдат разписани и отчитани в Общинските програми на Комисията за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни.

2. Целите „Формиране и развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето“ към приоритет „Реализация в професиите на настоящето и бъдещето“ и „Разширяване на възможностите за учене през целия живот“ към приоритет „Учене през целия живот“ ще бъдат разписани и отчитани в Общинските планове за развитие на младежта.

Крайната цел на настоящата Стратегическа рамка е всеки млад човек на финала на училищното си образование и обучение да е усвоил на основно ниво **ключовите компетенции** /или някои от тях/ **за успех в XXI век, а именно:**

1. Познавателни умения:

1.1. Умения за учене и нагласа за учене през целия живот: умението на учениците да разберат какво и как да учат; да преразгледат, да планират и да поемат отговорност за собственото си професионално и лично развитие, така че да могат да продължават да учат и да придобиват нови умения и знания в зависимост от новите цели, които си поставят.

1.2. Четивна грамотност: разбиране, използване, осмисляне на писмени текстове за постигане на цели и удовлетворяване на потребности; за задълбочаване на познанията и развиване на интелектуалния потенциал на личността и за активно участие в обществото.

1.3. Математическа грамотност: съвкупността от знания, умения, отношение и склонност към това учениците да могат да използват математически подход и/или логика за разрешаването на разнообразни проблеми и ситуации.

1.4. Научна грамотност: интелектуално любопитство, базирано на изследователския подход в ученето, основан на принципите: да си задаваме въпроси и да сме любопитни към света, да подлагаме на съмнение неща, които на пръв поглед изглеждат очевидни, да имаме импулса да отговорим на неотговорени въпроси, да търсим възможни обяснения и да искаме да ги проверим, да имаме смелост да експериментираме, да пробваме различни подходи за изследване на света.

1.5. Умения за учене в неформална среда: умение за усвояване на знания и умения в среда, различна от класната стая, и в ситуации на неформално общуване – например в рамките на учебни и професионални практики.

1.6. Гражданска грамотност: умението да си информиран и активен гражданин, заинтересован от случващото се в своята общност, град и държава, със знание за институциите, техните функции, гражданските си права и задължения и легалните начини за участие в обществения, в това число политически, и в икономическия живот на страната.

1.7. Глобална грамотност: умението да си информиран и активен гражданин на България, Европа и света, със знание за световните тенденции в сферите на технологиите, културата, икономиката, политиката, духовността и ключовите исторически събития.

2. Технически умения:

2.1. Дигитална грамотност: умението да ползваш дигитални технологии, устройства и социални мрежи, за да намиращ, организиращ, обработваш, оценяваш и споделяш информация по подходящ начин; съпътстващата нужда да спазваш и прилагаш специфични правила за сигурност, както и норми, свързани с етичното и законно ползване на информацията.

2.2. Финансова грамотност: умение за взимане на информирани финансови решения с ясното съзнание за дългосрочните ефекти, които създаваме както за собственото си благосъстояние, така и за общото, общественото, със знание за основните видове финансови инструменти и принципи на личните финанси.

2.3. Умения, придобити чрез професионално обучение или стажове в реална работна среда: професионални умения, свързани с конкретна професионална сфера и степен на професионална квалификация, които се пренасят на работното място.

2.4. Умение за управление на задачи, време и малки проекти: умение за управление на личното време и задачи с цел постигане на собствените цели и/или реализиране на поставени такива с продължителност, варираща от ден до година.

3. Социални умения:

3.1. Работа в екип: умение за съвместна работа за постигане на обща цел, тясно свързано с уменията за емоционална интелигентност и имението за управление на задачи, време и проекти.

3.2. Комуникационни умения: умения да предаваш ясно и разбираемо идеи, мисли, чувства и информация както устно (лице в лице, телефон), така и писмено (писма, есета, съобщения в социални медии и т.н.), визуално (графики, снимки) и невербално (език на тялото, тон на гласа, жестове).

3.3. Емоционална интелигентност и умения за деескалиране на конфликтни ситуации, включващи агресия: уменията да разпознаваш и управляваш своите емоции, да разпознаваш емоциите на околните и да се приспособяваш към тях, включващи и уменията да управляваш емоциите – да обуздаваш и насочваш реакциите си, така че да ти помагат в мисленето и решаването на проблеми, а не да ти пречат; да регулираш своите собствени емоции; да си способен да разбереш друг човек.

3.4. Умения за презентирание и представяне на идеи и мнение: умения за структуриране, подплатяване с аргументи и представяне – вербално и писмено – на позиция по конкретен въпрос или на синтезирана информация.

4. Креативни умения:

4.1. Аналитично, интуитивно и критично мислене: умение да анализираш, синтезираш, оценяваш и прилагаш информация, събрана при наблюдение, опит, размишление, с цел решаване на проблеми.

4.2. Креативност: уменията да се погледне на познатото по нов начин, да се използва известното, за да се създаде нещо ново, способността чрез творческо мислене и въображение да се намират решения.

4.3. Умения за решаване на нови проблеми (за разлика от притежаването на знания за решаване на конкретен проблем): умения за раздробяване, анализиране, систематично разглеждане и избор на ефективни потенциални решения, използвайки различни подходи и знания от различни сфери.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА РАМКА

При изпълнение на Стратегическата рамка ще бъдат съблюдавани следните принципи:

Законосъобразност – вземане на решения при спазване на действащото законодателство и в защита на обществения интерес.

Партньорство и съгласуваност - активно взаимодействие и синхронизиране между Община Троян, образователните, културните и социалните институции, родителите, неправителствени организации, работодателите и гражданското общество за постигане на целите, заложи в Стратегическата рамка.

Приемственост - изпълнение на Стратегическата рамка независимо от социалния, политическия и икономическия контекст и гарантиране на целенасоченост, последователност и устойчивост при прилагане на политиките.

Иновативност - формулиране и прилагане на нови подходи и дейности за постигане на целите, заложи в Стратегическата рамка.

Публичност и прозрачност – откритост и информиране на обществото в хода на планиране и изпълнение на Стратегическата рамка.

Измеримост, отчетност и устойчивост на резултатите – осигуряване на дългосрочни ползи от постигнатите резултати.

ФИНАНСИРАНЕ

При финансирането на отделните дейности ще се търси допълване, синергия и демаркация между инструментите за финансиране на образованието със средства от държавния и общинския бюджет, структурните фондове, програмите за финансиране от Европейския съюз и други финансови механизми за периода 2021 – 2030 година.

Изпълнението на заложените приоритети и цели на Стратегическата рамка ще бъде финансирано от следните източници:

- ✓ Държавен бюджет
- ✓ Общински бюджет
- ✓ Делегирани бюджети
- ✓ Национални програми на МОН;
- ✓ Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020;
- ✓ Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020;
- ✓ Програма за образование 2021 – 2027;
- ✓ Механизъм за възстановяване и устойчивост (REACT-EU)
- ✓ Програма „Еразъм“ +;
- ✓ Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.;
- ✓ Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027;
- ✓ Стратегически план за развитие на селските райони 2021 – 2027;
- ✓ Други европейски и международни фондове и програми/проекти.

ПЛАНИРАНЕ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА РАМКА 2021-2030 г.

Община Троян споделя визията за развитие на висококачествено, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене, съобразявайки се с националните образователни традиции и следвайки европейските и националните приоритети. Поставените стратегически цели ще се изпълняват в сътрудничество между всички отговорни институции и заинтересовани страни.

Стратегическата рамка ще бъде изпълнявана на три етапа на базата на разработени и приети от Общински съвет - Троян три плана и три доклада за изпълнението им, както следва:

- **I етап** – План за изпълнение на Стратегическата рамка за образование за периода **2021-2024 г.** и доклад за изпълнението му.
- **II етап** – План за изпълнение на Стратегическата рамка за образование за периода **2025- 2027 г.** и доклад за изпълнението му.
- **III етап** - План за изпълнение на Стратегическата рамка за образование за периода **2028-2030 г.** и финален аналитичен доклад.

Стратегическата рамка и плановете за изпълнение имат характер на отворени документи, които могат да се развиват, усъвършенстват и актуализират в съответствие с динамично променящите се условия и фактори през годините.

ОЦЕНКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИОРИТЕТИТЕ

Цел на оценката

Оценката на изпълнението на приоритетите на Стратегическата рамка ще бъде насочена към вземане на решение (основано на факти, данни, аналитични изводи, препоръки) за формиране на местната политика за развитие на образователната система в следващите периоди от време и съобразно националните и европейски изисквания и приоритети.

Извършител на оценката

Извършител на оценката е Община Троян – водеща институция по изпълнението на Стратегическата рамка.

Периодичност на оценката

Проследяването на изпълнението на Стратегическата рамка и постигнатите резултати ще бъде осъществявано чрез две междинни (след приключване изпълнението на плановете за I и II етап) и една окончателна оценка (след приключване изпълнението на плана за III етап и окончателен доклад). Целта на междинните оценки е да бъдат идентифицирани предизвикателствата пред текущото изпълнение и да се набележат мерки за оптимално постигане на очакваните резултати от Стратегическата рамка до 2030 г. Актуализация може да бъде направена след междинната оценка с оглед на същността на идентифицираните предизвикателства. Окончателната оценка ще бъде базирана на преглед и анализ на цялостното изпълнение на Стратегическата рамка и следва да даде насоки за политиките след 2030 г.